

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 20. januara 2017. godine
Br. ref.:RK 1033/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI88/16

Podnosilac

T. U. P. „ELING“

**Ocena ustavnosti rešenja Vrhovnog suda Kosova CN br. 3/2016 od
14. aprila 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo preduzeće T.U.P. „ELING“ (u daljem tekstu: podnosilac zahteva) iz Prištine, koga zastupa ovlašćeni zastupnik Muhamet Shala.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje [CN br. 3/2016] Vrhovnog suda od 14. aprila 2016. godine, koje mu je uručeno 25. maja 2016. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti gore navedenog rešenja Vrhovnog suda kojim su, navodno, podnosiocu zahteva povređena prava i slobode garantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6 (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 2. juna 2016. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 12. jula 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Gresu Caku-Nimani za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Bekim Sejdiu i Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
7. Dana 28. jula 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i kopiju zahteva je prosledio Vrhovnom sudu.
8. Dana 15. novembra 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva bio u poslovnom odnosu sa drugim pravnim licem (dobavljačem) od koga je nabavljao određenu robu.
10. Dobavljač je zbog neisplaćenih potraživanja pokrenuo tužbeni zahtev protiv podnosioca pred Opštinskim sudom u Prištini.
11. Dana 4. decembra 2012. godine, Opštinski sud je doneo presudu C. br. 18/2012 kojom je odobrio tužbeni zahtev tužioca (dobavljača) i obavezao tuženog (podnosioca zahteva) da plati dug iz ugovora, uključujući i godišnju kamatu naglašenu u presudi.
12. U zakonskom roku, podnosilac zahteva je izjavio žalbu protiv presude Opštinskog suda, navodeći suštinske povrede odredbi parničnog postupka,

pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava.

13. Dana 2. septembra 2014. godine, Apelacioni sud je doneo presudu Ac. br. 16/2013, kojom je žalbu podnosioca zahteva odbio, kao neosnovanu. U izreci presude Apelacionog suda između ostalog stoji:

„Prvostepeni sud je pravično ocenio da su parničarske strane bile u ugovorenom odnosu na osnovu ugovora o kupoprodaji robe i da prema zaključku i oceni i veštaka iz finansijske oblasti je utvrđeno da iz ove osnove tuženi je tužiocu ostao dužan iznos od 13.746,25 €. Veštačenjem veštak je na tabelaran način našao i utvrdio broj računa na osnovu kojih je stvoren dug, njihov iznos, datum uplate i ukupan iznos duga plaćen prema ovim računima i deo koji je ostao nenaplaćen. Zato i prema mišljenju ovog suda stoji obaveza tuženog da u pogledu člana 17 i člana 262 ZOO ispuni svoje obaveze u celosti.“

14. Dana 16. januara 2015. godine, podnosilac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu na presudu Apelacionog suda, pozivajući se na suštinske povrede parničnog postupka i pogrešnu primenu materijalnog prava.
15. Dana 27. januara 2016. godine, Vrhovni sud je doneo rešenje Rev. E. br. 5/2016, kojim je odbacio reviziju podnosioca zahteva, kao neblagovremenu.
16. Dana 13. februara 2016. godine, podnosilac je podneo Vrhovnom sudu zahtev za povraćaj u pređašnje stanje, tvrdeći da je odluka Vrhovnog suda o odbijanju revizije bila nepravična, jer je prema podnosiocu zahteva presudu Apelacionog suda primio 18. decembra 2014. godine, a ne 15. decembra 2014. godine, kao što je uzeo u obzir Vrhovni sud i shodno tome, zahtev za revizijom u Vrhovnom sudu podnet 16. januara 2015. godine je bio u okviru zakonskog roka od 30 dana. Pored toga, podnosilac zahteva osporava autentičnost potpisa na povratnici kojim se potvrđuje datum prijema presude Apelacionog suda, osporavajući tako i datum od kojeg je Vrhovni sud obračunavao tok zakonskog roka o blagovremenosti zahteva za reviziju.
17. Dana 14. aprila 2016. godine, Vrhovni sud, nakon što je uzeo u obzir tvrdnje podnosioca zahteva, je doneo rešenje CN. br. 3/2016, kojim je odbio njegov zahtev za vraćanje u pređašnje stanje.

Navodi podnosioca

18. Podnosilac zahteva od Suda traži poništenje rešenja Vrhovnog suda „zato što smatram da se sa njim povređuju ljudska prava predviđenim Ustavom i Evropskom Konvencijom za zaštitu prava i osnovnih ljudskih sloboda i njen Protokoli i to član 6 (1) – Pravo na pravično suđenje EKLJP i član 31 Ustava Republike Kosovo – Pravo na pravično i nepristrasno suđenje, i zato što je kao takvo u suprotnosti sa pravnim stavovima i sudskom praksom ESLJP-a“.

Prihvatljivost zahteva

19. Sud prvo ispituje da li zahtev ispunjava uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje obrazloženi Zakonom i Poslovnikom.
20. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. Ustava [Jurisdikcija i ovlašćene strane], koji predviđaju:
- „1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način”.*
- (...)
- „7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*
21. Sud naglašava da u skladu sa članom 21.4 Ustava, koji određuje da *„Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”* podnosilac zahteva, kao pravno lice, ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na osnovna prava koja se primenjuju za pojedince i pravna lica (vidi: *mutatis mutandis*, rešenje od 27. januara 2010. godine, zahtev KI41/09, *AAB-RIINVEST Univerzitet DOO, Priština protiv Vlade Republike Kosovo*).
22. Sud se poziva na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:
- „Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“*
23. Sud se poziva i na pravilo 36 [Kriterijumi o prihvatljivosti] (1) d) i (2) d) Poslovnika, koje predviđa:
- (1) *“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:*
- [...]
- d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*
- (2) *Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*
- [...]
- d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju”.*
24. Kao prvo, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava odluke redovnih sudova, tvrdeći da mu se istim krše prava propisana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLjP.

25. Sud, takođe, primećuje da se žalbeni navodi o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje podnosioca zahteva odnose isključivo na način na koji je Vrhovni sud odbio njegov zahtev za reviziju kao neblagovremenu, a kasnije i njegov zahtev za povraćaj u pređašnje stanje. Sud naglašava da su te tvrdnje podnosioca zahteva detaljno razmotrene od strane Vrhovnog suda.
26. U rešenju Rev. E. br. 5/2016 od 27. januara 2016. godine, kojim je odbačena, kao neblagovremena revizija podnosioca zahteva, Vrhovni sud je, između ostalog, obrazložio:

„Iz spisa predmeta proizilazi da je tuženi primio presudu drugostepenog suda dana 15.12.2014. god., dok je reviziju podneo (predao preporučeno preko pošte – br. 2151228 – vidi spise predmeta), dana 16.01.2015. god., petkom, nakon isteka zakonskog roka od 30 dana previđenog sa odredbom 211.1 ZPP-a, dok je zadnji dan za podnošenje revizije bio 14.01.2015. god., sreda.

U ovom stanju stvari, Vrhovni sud Kosova je našao da je revizija podnesena nakon isteka zakonskog roka, stoga shodno odredbi člana 211.1 ZPP odbacio je kao van roka.“

27. Što se tiče zahteva podnosioca za povraćaj u pređašnje stanje, u rešenju CN br. 3/2016 od 14. aprila 2016. godine Vrhovni sud je dao jasne odgovore i sledeće detaljno obrazloženje:

„Odlučujući prema predlogu za povraćaj u pređašnje stanje, Vrhovni sud Kosova je iz spisa predmeta utvrdio da je zastupnik tuženog primio presudu drugostepenog suda dana 15.12.2014. god., dok je reviziju podneo (predao preporučeno preko pošte – br. 2151228 – vidi spise predmeta, povratnicu i pečat), dana 16.01.2015. god., u petak, nakon isteka zakonskog roka od 30 dana previđenog odredbom 211.1 ZPP-a, dok je zadnji dan za podnošenje revizije bio 14.01.2015. god., u sredu. Znači, svojim potpisom na povratnici je potvrdio da je dana 15.12.2014. god. (što je zapisano i slovima, pisanjem) primio presudu drugostepenog suda.

U ovom stanju stvari, Vrhovni sud Kosova je našao da u konkretnom slučaju nema uslova za dozvolu ove proceduralne institucije, ne postoje razlozi ili opravdavajući uzroci za dozvolu povraćaja na pređašnje stanje zato što odgovarajuća stranka, njen zastupnik, nije dokazao činjenicu da je bio sprečen iz nekog nepredvidivog i neizbežnog razloga da na vreme preduzme odgovarajuću proceduralnu delatnost – podnošenje pravnog leka, revizije“.

28. Sud smatra da na osnovu činjenica ovog slučaja koje proizilaze iz predstavljenih dokumenata i žalbenih tvrdnji podnosioca zahteva, Vrhovni sud je dao detaljna i jasna obrazloženja o svom odlučivanju, uključujući i razloge na osnovu kojih je odbacio zahtev za revizijom podnosioca, kao neblagovremenu, kako u prvom (Rev. E. br. 5/2016 od 27.01.2016. godine), tako i u drugom rešenju (CN. br. 3/2016 od 14.04.2016. godine).

29. Pored toga, Ustavni sud ponavlja da nije sud utvrđivanja činjenica i pravično i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja je puna nadležnosti redovnih sudova, dok je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi poštovanje prava garantovanih Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Shodno tome, Ustavni sud ne može da deluje kao sud četvrtog stepena (vidi: slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 2189/93, ESLjP, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65, vidi, i: slučaj KI86/11, podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
30. U tom smislu, Sud smatra da zahtev podnosioca nije uspeo da dokaže da su redovni sudovi postupali proizvoljno ili nepravično. Nije dužnost Ustavnog suda da zameni svoju ocenu činjenica ocenom redovnih sudova i, po pravilu, to je dužnost tih sudova da ocene dokaze koji su im dostavljeni. Ustavni sud može samo da razmatra da li su postupci pred redovnim sudovima uopšteno sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi: slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. godine).
31. Pored toga, Sud ističe da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
32. Sud naročito podseća na činjenicu da podnosilac u svom zahtevu nije ponudio relevantne argumente kojima bi opravdao svoje tvrdnje da je na bilo koji način došlo do povrede ustavnih prava na koja se pozvao, osim što je nezadovoljan rezultatom postupka u kojem je prvo njegov zahtev za revizijom odbijen, a kasnije i njegov zahtev za povraćaj u pređašnje stanje (vidi: slučaj *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, presuda ESLjP-a od 26. jula 2005. godine).
33. Činjenica da se podnosilac zahteva ne slaže sa ishodom slučaja ne daje mu za pravo da pokrene argumentovan zahtev o povredi člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLjP-a (vidi: slučaj *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, ESLjP, presuda od 26. jula 2005. godine).
34. Imajući u vidu navedeno, te konzistentnu praksu ESLjP i Ustavnog suda i stavove navedene i u ovoj odluci, Sud smatra da ne postoji ništa što ukazuje da navodi podnosioca u predmetnom zahtevu pokreću ustavna pitanja na koja se pozvao.
35. U ovakvim okolnostima, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio dokazima niti je u dovoljnoj meri obrazložio svoju tvrdnju o povredi ljudskih prava i osnovnih sloboda garantovanim Ustavom i EKLjP, jer činjenice koje je predočio ni na jedan način ne pokazuju da su mu redovni sudovi uskratili ta prava.
36. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba se proglasiti neprihvatljivim, kao što je utvrđeno članom 113.7 Ustava, predviđeno

članom 48. Zakona i dalje precizirano kriterijumima prihvatljivosti u pravilu 36 (1) d) i (2) i d) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (1) d) i (2) d) Poslovnika, na sednici održanoj 15. novembra 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Gresa Caka-Nimani
Gresa Caka-Nimani

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi
Arta Rama-Hajrizi